

Eponímia mèdica catalana: “Ara que tinc vint anys...”

Elena Guardiola, Josep-Eladi Baños

Facultat de Medicina. Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya.

Tot va començar ja fa vint anys

L'any 1997 un de nosaltres va fer una estada de recerca als Estats Units. En el seu temps lliure esdevingué un visitant assidu de les llibreries de les grans cadenes nord-americanes com Borders o Barnes & Noble. Tafanejant en les seccions històriques va observar el costum de publicar llibres que recollien epònims dels temes més diversos, cosa que no havia vist en les llibreries catalanes a les quals era molt afeccionat. La cosa va quedar de moment així.

Fa vint anys, en una conversa informal, ens vam posar a recordar els noms dels metges catalans que tenien un epònim i que ens venien en aquells moments al cap (Gimbernat, Trueta, Martorell...). Unes setmanes més tard, i després de fer una colla de cerques en bases de dades i de repassar un bon nombre de llibres i diccionaris, la llista —que ens va semblar prou llarga llavors— tenia uns 20 noms...

El nostre interès particular i compartit per la terminologia i pel llenguatge mèdic, així com per la història de la medicina catalana, va fer que comencéssim a recollir informació sobre aquells epònims mèdics d'origen català: estàvem, a més, molt encuriosits per descobrir aquelles persones que havien destacat en algun aspecte de la medicina i per saber com, quan i perquè el seu nom havia quedat lligat com a part integrant del llenguatge mèdic.

És així com vam començar a estudiar els epònims mèdics d'origen català. A més, a diferència del que succeeix al món anglosaxó, els llibres de o sobre epònims no abundaven (per no dir que eren gairebé inexistents) a casa nostra. I en ben poques ocasions es podia trobar en quines circumstàncies havia sorgit la idea o s'havia anat desenvolupant el procés que finalment havia donat lloc a *allò* (tècnica, aparell, escala, etc.) que després havia esdevingut un epònim.

Ja des de l'inici, el nostre projecte (si és que en aquells moments se'n podia considerar un) es plantejava la identificació dels epònims mèdics d'origen català i, per a cada epònim, obtenir informació tant sobre què es descriu amb l'epònim com sobre la persona *eponimitzada*. També volíem trobar la publicació en la qual es descrivia per primera vegada allò que havia estat l'origen de l'epònim o en quin lloc es feia servir també per primera vegada l'epònim. I situar-lo en el context en què s'havia originat i la realitat històrica d'aquells moments.

L'eponímia als *Annals*: “Ara que tinc vint anys...”

Tot això va coincidir en el temps amb el reinici de la publicació dels *Annals de Medicina*, que havia deixat de publicar-se per diversos motius durant uns anys i començava una nova etapa. El seu director, en Xavier Bonfill, convidava, en el primer editorial¹, tots els lectors a participar-hi activament i es creava una secció anomenada *Sense amnèsia* (deia el Dr. Bonfill: “Hem de mantenir-nos sense amnèsia per a segons què i segons qui; hi ha moltes coses, fets i persones que no s'han d'oblidar”). I ens vam animar a compartir el començament del projecte que teníem entre mans amb els *Annals*.

L'acceptació de la nostra proposta va ser immediata i fou així que vàrem adquirir un compromís, que hem mantingut durant 20 anys: escriure un article per a cada número dels *Annals*, en una secció que vàrem anomenar *Eponímia mèdica catalana*. Després d'un primer article introductori², es va publicar el primer article de la sèrie al número 3 de 1999 i va ser, com probablement no podia ser d'altra manera, sobre el lligament de Gimbernat³.

En aquells moments no imaginàvem que la nostra llista aniria creixent, que trobaríem epònims —o ells ens trobarien a nosaltres— en els llocs més insospitats, que no sempre seria fàcil obtenir dades sobre les persones que els havien originat i que per trobar les publicacions primeres caldria buscar i rebuscar... i, en molts casos, tornar a buscar. Per altra banda, les nostres troballes han anat augmentant també gràcies a la col·laboració de moltes persones que ens han anat enviant referències d'epònims i que han anat enriquint els nostres arxius. Voldríem fer aquí un esment especial al doctor Miquel Bruguera, un altre lletraferit en aquests temes d'història de la medicina catalana, que ens ha posat sobre la pista d'alguns d'aquests epònims.

Correspondència: Dra. Elena Guardiola
Barcelona
Tel. 93 495 67 24
Fax 93 495 68 75
Adreça electrònica: elena.guardiola@bayer.com

Hores d'ara hem identificat i estudiat un centenar llarg d'èpònims, originats per una norantena de metges catalans. N'hem estudiat també un bon nombre que es corresponen amb el nom d'institucions, de ciutats o del propi país. Molts dels més actuals ja no són el nom d'una persona, sinó que se'ls ha donat el nom d'un centre, d'un hospital o de la ciutat on treballen els autors.

I hem descobert que hi ha una colla de plantes, insectes i altres animals que porten el nom de metges catalans, molts dels quals van ser també importants botànics o naturalistes. I també una muntanya i una ruta als Pirineus... En aquests vint anys hem vist néixer —i créixer també— alguns èpònims, que són contribucions molt rellevants a la medicina actual.

En aquests anys, de molta i entretinguda feina, ha estat molta la gent que ens ha ajudat. Familiars, amics i companys dels protagonistes dels articles ens han proporcionat molta informació, abans i després de la publicació. I coneguts, i també desconeguts fins aquell moment, ens han fet arribar notícies d'èpònims que han trobat i dels que nosaltres no en sabíem l'existència fins llavors.

En alguns casos hi ha hagut també fets inesperats, molt interessants i enriquidors en tots els casos, que ens han dut més enllà del que podíem imaginar.

Poc després de publicar l'article sobre el Dr. Ferran l'any 1999⁴, un nét seu, de nom també Jaume Ferran, ens va trucar: havia recopilat molta documentació sobre el seu avi i tenia proves que la data que figurava a tot arreu sobre el seu naixement no era correcta: havia nascut l'1 de febrer de 1851, un any i un dia abans del que constava a totes les biografies. Ho havia intentat donar a conèixer, però sense gaire èxit. Ens vam reunir amb ell; en un agradable dinar ens va explicar moltes coses sobre el seu avi i, ja amb una tassa de cafè, ens va deixar consultar tota la documentació. I ens va lliurar els originals perquè els reviséssim més a fons; ja els hi tornariem quan haguéssim acabat. I ho vam publicar, és clar, als *Annals*⁵. Uns mesos després, ens van trucar des d'un departament universitari espanyol; estaven organitzant un acte coincidint amb el que havia de ser la celebració del 150 aniversari del naixement del Dr. Ferran, havien vist el nostre article i s'havien adonat que aquest aniversari ja havia passat...

Dos experiències més que també ens van colpir foren a conseqüència que altres familiars conegueren els nostres articles. Aquest fou el cas després de la publicació de la hipodermatitis nodular subaguda migratòria o síndrome de Vilanova-Piñol⁶. El Dr. Xavier Vilanova i Montiu era especialment conegut i recordat, però no ho era tant el seu col·laborador, Joaquim Piñol i Aguadé. Una néta seva ens va escriure agraint que recordéssim el seu avi; en aquells moments tenien la impressió que havia passat a ser un personatge pràcticament desconegut. En una altra ocasió,

la filla d'un altre *eponitmitzat*⁷, Carola Duran, ens va agrair també l'article sobre el seu pare i ens vam afegir a la petició que possessin el seu nom a la seu del Banc de Sang i Teixits de Barcelona, ara Edifici Dr. Frederic Duran i Jordà⁸.

Vam viure una situació similar a la del Dr. Ferran no fa pas gaire. Es tractava del Dr. Joaquim Codina⁹, la data de naixement del qual també constava erròniament en totes les ressenyes biogràfiques que se n'havia fet: com en Ferran també havia nascut un any abans. En aquest cas va ser un besnét seu, metge, el que va contactar amb nosaltres, i un nét ens va proporcionar més dades. També vam poder documentar-ho i donar-ho a conèixer¹⁰. Afortunadament, la celebració del 150 aniversari prevista al seu poble, La Cellera de Ter, es va dur a terme sense problemes a cavall entre els dos anys 2017 i 2018. I vam poder assistir a l'acte inaugural.

En una altra ocasió, i per motius ben diferents, es va posar en contacte amb nosaltres un ciutadà anglès que havia identificat, a partir del nostre article dels *Annals*, el metge català que havia curat el seu pare, ferit i amb moltes cremades, durant la Segona Guerra Mundial. Estava segur que aquell metge era el Dr. Gabarró: tot el que el seu pare, ja traspasat, els havia explicat, tots els detalls sobre aquell metge exiliat català, el lloc, les dates, el tipus d'intervencions que havia fet servir per curar-lo, etc. coincidien amb el que nosaltres explicàvem¹¹. Ens enviava una fotografia. El seu pare li havia encarregat que busqués aquell metge o els seus descendents i els donés les gràcies. Ens demanava si ho podíem fer per ell. Afortunadament vam poder parlar amb una filla del Dr. Gabarró i li vam poder explicar.

Tot just després de publicar l'article sobre Josep Masdevall¹² vam rebre una trucada d'un descendent, que ens va enviar una còpia de la que sembla que és l'única imatge que es conserva d'ell. Uns quants anys més tard un altre Masdevall, que estava estudiant el seu avantpassat i el seu arbre de la família, va fer que acabéssim al Castell de Sant Ferran de Figueres, on vam poder compartir una colla d'històries.

I n'hi ha hagut moltes més d'històries: familiars dels protagonistes dels èpònims que ens han obert casa seva, ens han facilitat dades, fotografies i documents; companys de feina que han reviscut èpoques ja llunyanes i altres formes de fer medicina; botànics especialitzats en les plantes que porten el nom d'alguns metges que ens han demanat informacions diverses, etc.

Sovint hem pogut contrastar la nostra informació directament amb els protagonistes que, a més de proporcionar-nos dades sobre l'èpònim, ens han referit també anècdotes que hem inclòs en els articles. Recordem aquí, en primer lloc, els que ja no són amb nosaltres: Joaquim Barraquer i Moner, Lluís Barraquer i Bordas i Josep Cañadell i Carafí. I després un gran nombre de metges, molts

encara en actiu, com Antoni Bayés de Luna, Antoni Bayés-Genís, Carles Bardají, José Boix-Ochoa, els germans Pere, Josep i Ramon Brugada, Jordi Bruix, Josep M. Carrera i Macià, Jordi Cervós i Navarro, Josep Maria Gil-Vernet, Albert Parés, Miquel Prats i Esteve o Jordi Ríó i Izquierdo. En altres casos, la informació vam poder-la contrastar a través dels seus fills, com fou el cas de Fernando Collado, Joaquim Ravetllat i Pla, Rafael Orozco i Delclós o Eduard Tolosa i Colomer.

La publicació dels epònims aquests 20 anys

La gran majoria dels nostres treballs sobre eponímia s'ha publicat als *Annals* (de moment, 85 articles: vint anys són molts anys!); primer en l'edició en paper, després en l'edició en paper i electrònica i, ja des de fa uns anys, només en l'edició electrònica (qui ens ho havia de dir!). En la Taula hem inclòs un llistat amb les referències de tots els articles publicats fins ara als *Annals* (juny 1999 – juny 2019) i els corresponents enllaços directes a la pàgina web de la revista a l'Acadèmia (<http://annals.academia.cat/>), recentment redissenyada i amb una nova ubicació. Una bona part dels articles també estan disponibles al portal RACO *Revistes Catalanes amb Accés Obert* (<https://www.raco.cat/>).

Gràcies a la Fundació Dr. A. Esteve una part dels articles s'ha recollit també en els tres volums d'*Eponímia mèdica catalana* publicats fins ara¹³⁻¹⁵, que es poden descarregar a través de la pàgina web de la Fundació (<http://www.esteve.org>) i del portal RACO i, ben aviat, també gràcies a aquesta Fundació, se'n publicarà una selecció en anglès¹⁶.

El futur: "... ara que encara tinc força"

Però ens queda encara un llarg camí per recórrer. Aquell llistat que esmentàvem no para de créixer i en tenim encara uns quants, en els que esperem poder anar-nos endinsant, mica a mica, per poder anar-los publicant, esperem, encara durant uns quants anys.

A la nostra llista hi tenim metges de moltes i diverses especialitats, i de diferents èpoques, que ens estan esperant, com Josep Maria Bartrina, Emili Moragas, Joaquim Cabot, Antoni Cebrià Costa, Josep Fabré, Agustí Gómez, Marià de la Pau Graells, Rafael Hernández, Joan Isern, Josep Llombart, Antoni Olivella, Jordi Perelló o Ricard Zariquiey, a més d'algunes tècniques i malalties que fan referència a la nostra geografia. I qui sap, potser n'hi haurà de nous, que encara han de "néixer" com a epònims i, de ben segur, en trobarem —o ens trobaran a nosaltres— més que no pas sospitem.

Durant aquestes dues dècades, però, l'epònim és, o ha estat, —ho hem dit ja altres vegades— una excusa, un mitjà per conèixer i donar a conèixer els metges i les institucions que hi estan o hi han estat relacionats. Si aquest apropament a través dels epònims ha fet que sortissin de l'oblit (moltes vegades injust) alguns metges o que se'n co-

neguessin aspectes desconeguts d'altres, i ha permès recuperar les seves contribucions a la medicina i a la història de casa nostra, ens donem per satisfets. Haurà valgut la pena.

Agraïments: els autors volem agrair als *Annals de Medicina* (en especial a Xavier Bonfill i a Marta Gorgues) i a la Fundació Dr. Antoni Esteve (en especial a Fèlix Bosch i Elisabet Serés) la publicació de tots aquests treballs; sense ells, aquest projecte no hauria tirat endavant. També volem agrair la col·laboració de tots els lectors i de tots i cadascun dels qui d'una manera o altra han contribuït amb nosaltres i ens han ajudat aportant dades, fotografies, informació, etc.; sense totes aquestes persones tampoc hauria estat possible aconseguir que aquesta sèrie arribés a tenir (els primers) vint anys. Moltes gràcies a tots.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

1. Bonfill X. Tornem a tenir *Annals*. *Annals de Medicina*. 1998;82(1):3-4.
2. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana. *Annals de Medicina*. 1999;82(3):162-3.
3. Baños JE, Guardiola E. Eponímia mèdica catalana: el lligament de Gimbernat. *Annals de Medicina*. 1999;82(4):220-2.
4. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana: el vaccí de Ferran. *Annals de Medicina*. 1999;82(6):361-3.
5. Guardiola E, Baños JE. Jaume Ferran: es compleixen 150 anys del seu naixement. *Annals de Medicina*. 2001;84(1):54-6. Consultable a: http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9173.
6. Baños JE, Guardiola E. Eponímia mèdica catalana. La hipodermítis nodular subaguda migratòria o síndrome de Vilanova-Piñol. *Annals de Medicina*. 2001;84:51-3.
7. Baños JE, Guardiola E. Eponímia mèdica catalana. El mètode de Duran. *Annals de Medicina* 2006;89:41-5.
8. Banc de Sang i Teixits. Informació corporativa. <https://www.bancsang.net/info-corporativa/on-som/>.
9. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana. Els epònims de Joaquim Codina: de la falguera *Pteris codinae* al gènere *Codinaea*, tot passant per alguns altres fongs. *Annals de Medicina*. 2017;100(3):133-40.
10. Guardiola E, Baños JE. Joaquim Codina i Vinyes. Algunes dades entorn al seu naixement fa 150 anys. *Annals de Medicina*. 2018;101(2):84-6. Consultable a: http://annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=10073.
11. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana. Els epònims de Gabarró. *Annals de Medicina*. 2010;93(3):126-32.
12. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana. Llopiata Masdevall. *Annals de Medicina*. 2008; 91(2):91-5.
13. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana. Quaderns de la Fundació Dr. Antoni Esteve. N° 1. Barcelona: Prous Science; 2004. Consultable a: <https://www.esteve.org/ca/capitulos/documento-completo-16/>
14. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana (II). Quaderns de la Fundació Dr. Antoni Esteve. N° 22. Barcelona: Fundació Dr. Antoni Esteve; 2011. Consultable a: <https://www.esteve.org/ca/capitulos/documento-completo-17/>
15. Guardiola E, Baños JE. Eponímia mèdica catalana (III). Quaderns de la Fundació Esteve N° 38. Barcelona: Fundació Dr. Antoni Esteve; 2016. Consultable a: <https://www.esteve.org/ca/libros/quadern-eponimia-3/>
16. Guardiola E, Baños JE. Catalan physicians contributions to medicine: a historical view through eponyms. Barcelona: Fundació Dr. Antoni Esteve; en premsa.

TAULA 1. Eponímia mèdica catalana. Articles publicats als *Annals de Medicina* (juny 1999 – juny 2019): títol, referència i enllaç al PDF de cada article (a juny de 2019)

Títol	Referència	Enllaç a l'article
Eponímia mèdica catalana.	Annals de Medicina. 1999;82(3):162-163.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9458
El lligament de Gimbernat.	Annals de Medicina. 1999;82(4):220-222.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9508
La síndrome de Tolosa-Hunt.	Annals de Medicina. 1999;82(5):283-286.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9531
El vaccí de Ferran.	Annals de Medicina. 1999;82(6):361-363.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9559
Els Barraquer: una nissaga rica en epònims.	Annals de Medicina. 2000;83(1): 52-53.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9275
La lipodistròfia progressiva de Barraquer-Simmons.	Annals de Medicina. 2000;83(1):53-55.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9275
El mètode o operació de Barraquer: la facoèrissi.	Annals de Medicina. 2000;83(2):114-116.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9305
Els signes de Barraquer i Bordas.	Annals de Medicina. 2000;83(3):164-166.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9333
Les tècniques de Barraquer en queratoplàstia refractiva: la queratofàquia i la queratomileusi.	Annals de Medicina. 2000;83(4):231-233.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9354
La tècnica d'extracció de la cataracta de Barraquer: la zonulòlisi enzimàtica.	Annals de Medicina. 2000;83(5):292-295.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9374
La hipodermítis nodular subaguda migratòria o síndrome de Vilanova-Piñol.	Annals de Medicina. 2001;84(1):51-53.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9172
El factor de difusió de Duran Reynals.	Annals de Medicina. 2001;84(2):110-112.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9194
Els epònims de Martorell.	Annals de Medicina. 2001;84(3):161-170.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9214
El mètode Trueta.	Annals de Medicina. 2001;84(5):288-291.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9253
La síndrome de Burnand-Sayé.	Annals de Medicina. 2002;85(1):55-59.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9079
Les operacions d'Arruga i altres epònims.	Annals de Medicina. 2002;85(2):104-107.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9096
Els epònims de Puigvert.	Annals de Medicina. 2002;85(3):173-175.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9118
Els epònims de Piulachs.	Annals de Medicina. 2002;85(4):232-235.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9134
L'anestèsia extradural de Gil Vernet.	Annals de Medicina. 2002;85(5):294-296.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9152
Els epònims de Pedro Pons.	Annals de Medicina. 2003;86(1):53-55.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9009
Els epònims de Roviralta.	Annals de Medicina. 2003;86(2):85-87.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9022
Les operacions de Gil-Vernet.	Annals de Medicina. 2003;86(3):140-143.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9041
La malaltia de Forestier-Rotés Querol.	Annals de Medicina. 2003;86(4):188-191.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=9058
La malaltia de Nubiola.	Annals de Medicina. 2004;87(1):37-40.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7841
La prova d'Azoy.	Annals de Medicina. 2004;87(2):81-84.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7857
El procediment de Boix-Ochoa.	Annals de Medicina. 2004;87(3):140-142.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8974
El reflex de Carbonell-Pérez del Pulgar.	Annals de Medicina. 2004;87(4):183-187.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8990
El mètode de Ribera.	Annals de Medicina. 2005;88(1):39-42.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7562

TAULA 1. Continuació

Títol	Referència	Enllaç a l'article
El collar de Casal.	Annals de Medicina. 2005;88(2):84-89.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7577
El signe de Pinós.	Annals de Medicina. 2005;88(3):132-135.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7593
Lencefalomielitis granulomatosa reticulohistiocitària de Cervós-Navarro.	Annals de Medicina. 2005;88(4):188-191.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7610
El mètode de Duran.	Annals de Medicina. 2006;89(1):41-45.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8906
Els epònims de Botey.	Annals de Medicina. 2006;89(2):88-90.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8922
El símptoma de Vidal Colomer.	Annals de Medicina. 2006;89(3):141-143.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8940
El bacteri de Ravetllat-Pla.	Annals de Medicina. 2006;89(4):200-203.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8957
El test de Mira.	Annals de Medicina. 2007;90(1):41-45.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8847
La reacció de Müller-Bellido-Bürger.	Annals de Medicina. 2007;90(2):89-93.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8858
Lèsquirectomia precoç de Collado.	Annals de Medicina. 2007;90(3):145-146.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8875
El mètode de Ponseti.	Annals de Medicina. 2007;90(4):188-194.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8889
La gastropèxia de Corachán.	Annals de Medicina. 2008;91(1):36-41.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8769
Lopiata Masdevall.	Annals de Medicina. 2008;91(2):91-95.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13589
La tècnica de Cañadell.	Annals de Medicina. 2008;91(3):142-145.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8807
La periostitis deformant de Soriano.	Annals de Medicina. 2008; 91(4):193-197.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8829
Amadeo Foz i el <i>Psychrobacter fozii</i> .	Annals de Medicina. 2009;92(1):35-38.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8594
L'osteosclerosi endòstica pneumopàtica de Farreras.	Annals de Medicina. 2008;92(2): 90-94.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8579
El casalmítre i el casalmagnes.	Annals de Medicina. 2008;92(4):190-192.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8491
La frinodèrmia hipotiroïdal o síndrome de Vilanova-Cañadell.	Annals de Medicina. 2010;93(1):31-35.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8360
El cistòtom de Canivell.	Annals de Medicina. 2010;93(2):83-86.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8375
Els epònims de Gabarró.	Annals de Medicina. 2010;93(3):126-132.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8392
El punt de Juncadella Ferrer.	Annals de Medicina. 2010;93(4):177-179.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8407
La síndrome dels Brugada.	Annals de Medicina. 2011;94(1):28-33.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8300
El bàlsam de Malats.	Annals de Medicina. 2010;94(2):81-85.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8315
Els <i>altres</i> epònims.	Annals de Medicina. 2011;94(3):130-132.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8330
El sistema d'estadificació del càncer de fetge del Clínic de Barcelona.	Annals de Medicina. 2011;94(4):168-174.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8343
Els epònims de Francesc Micó: l' <i>Auricula ursi myconi</i> i el gènere <i>Miconia</i> .	Annals de Medicina. 2012;95(1):30-35	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8243
L'índex de Sabadell.	Annals de Medicina. 2012;95(2):84-90.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8259
El test de Dexeus.	Annals de Medicina. 2012;95(3):128-132.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8272

TAULA 1. Continuació

Títol	Referència	Enllaç a l'article
El test Barcelona.	Annals de Medicina. 2012;95(4):175-180.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8285
El gènere <i>Soliva</i> .	Annals de Medicina. 2013;96(1):27-31.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8155
La placa d'Orozco.	Annals de Medicina. 2013;96(2):86-90.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8172
Els epònims d'Antoni Palau: el gènere <i>Palaua</i> i l' <i>Aloysia citrodora</i> Palau.	Annals de Medicina. 2013;96(3):124-129.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8210
Barcelona i Catalunya en el llenguatge hematològic.	Annals de Medicina. 2013;96(4):178-181.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8226
Els epònims de Miquel Bernades i Mainader. El gènere <i>Barnadesia</i> i altres epònims.	Annals de Medicina. 2014;97(1):33-38.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8102
Mallorca i els seus epònims.	Annals de Medicina. 2014;97(2):76-78.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8113
Els epònims de Miquel Bernades i Claris. El gènere <i>Clarisia</i> i la <i>Clarisia volubilis</i> .	Annals de Medicina. 2014;97(3):134-138.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8129
La taulinoplàstia.	Annals de Medicina. 2014;97(4):180-183.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8143
El gènere <i>Queria</i> .	Annals de Medicina. 2015;98(1):33-39.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8041
La calculadora Barcelona del risc de la insuficiència cardíaca (Calculadora BCN Bio-HF).	Annals de Medicina. 2015;98(2):83-85.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8056
Els gèneres <i>Campderia</i> .	Annals de Medicina. 2015;98(3):127-132.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8072
La síndrome de Bayés.	Annals de Medicina. 2015;98(4):177-180.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8087
Els epònims de Joan Ignasi Puiggarí: de fongs, falgueres, molses, líquens, algues, altres plantes i algun insecte.	Annals de Medicina. 2016;99(1):41-45.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7947
Els criteris de l'Hospital del Mar per a l'avaluació clínica de la laxitud articular.	Annals de Medicina. 2016;99(2):85-88.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7994
Benet Paltor i el gènere <i>Paltoria</i> .	Annals de Medicina. 2016;99(3):135-138.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8010
El criteri de Barcelona.	Annals de Medicina. 2016;99(4):174-176.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8024
Antoni Condal i els gèneres <i>Condalia</i> .	Annals de Medicina. 2017;100(1):27-32.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7894
Les flèbules de Grifols.	Annals de Medicina. 2017;100(2):87-90.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7908
Els epònims de Joaquim Codina: de la falguera <i>Pteris codinae</i> al gènere <i>Codinaea</i> , tot passant per alguns altres fongs.	Annals de Medicina. 2017;100(3):133-140.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7920
La tècnica de Prats.	Annals de Medicina. 2017;100(4):177-180.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=7932
Ramon Masferrer i la <i>Sempervivum masferreri</i> .	Annals de Medicina. 2018;101(1):41-47.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=8423
La polipíndola Fuster-CNIC-Ferrer.	Annals de Medicina. 2018;101(2):79-83.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=10072
El bàlsam català.	Annals de Medicina. 2018;101(3):130-135.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=10960
Els criteris de Río.	Annals de Medicina. 2018;101(4):181-183.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=11726
Joan Francesc Bahí i el gènere <i>Bahia</i> .	Annals de Medicina. 2019;102(1):37-41.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=12551
L'anell de Puig Massana.	Annals de Medicina. 2019;102(2):75-78.	annals.academia.cat/view_document.php?tpd=2&i=13290